

[Hanne Reintoft.]

præget af bureaukrati og smålighed, dels at en moderne social forsørgs struktur må bygges på tre hovedsynspunkter:

For det første at den direkte rådgivning og personlige bistand til det enkelte menneske må ydes af højt kvalificeret og veluddannet personale, for det andet at administrationen af de store forsikringsydelser må varetages af de faglige organisationer, og for det tredje at den socialpolitiske kurs, den folkelige kontrol og al anke over administrationen må lægges hos og udføres af folkevalgte organer. Altså en klar opdeling i tre punkter: individuel social bistand, folkelig selvadministration af den store sociale sikring og folkevalgt planlægning og kontrol med lovgivningen og dens administration.

Socialreformkommissionens første betænkning bekræfter befolkningens utilfredshed med den dårlige koordinering af de forskellige sociale områder. Det generer i høj grad folk at skulle gå fra kontor til kontor; de bryder sig ikke om at gå fra skranke til skranke, og det er en kendsgerning, at den sociale situation blot skal være en smule kompliceret, før det enkelte menneske køres ned af systemet. Som det fungerer i dag, forekommer det ofte dem, der trænger til hjælp, at være en ydmygende og krænkende proces og ikke en naturlig ret i et kompliceret og højtudviklet samfund.

Elendigheden øges af ankesystemets utilstrækkelighed, og vi andre oplever daglig i vores post at have klager over, at folk ikke bliver godt behandlet. Ofte gives der dårlige oplysninger om ankeadgang, og de nuværende ankeinstanser er kørt fast. F. eks. indrømmes det åbent af invalideforsikringsrettens personale, at ankesagerne ligger et helt år, før der overhovedet er nogen, der ser på dem. Der er utallige eksempler på, at mennesker køres socialt og psykisk fuldstændigt ned i disse venteperioder. Jeg kan se, at socialministeren ryster på hovedet, men jeg skal meget gerne forelægge et ret veldokumenteret materiale om ankesager, der har ligget hele år i invalideforsikringsretten.

Der er altså al mulig grund til at ændre vort sociale administrationsapparat, men hvis vi skal gøre det, må der foreligge et klart og overskueligt forslag til en ændring.

Ministereren foreslår her, at der oprettes en socialstyrelse; hvis arbejdsområde skal omfatte en del af de opgaver, som socialministeriet har nu, og desuden de opgaver, der i dag varetages af direktoratet for børne- og ungdomsforsorgen, direktoratet for revalidering og omsorg, og åndssvageforsorgen, der nu endelig bliver en statslig organisation.

Selve tanken om en sådan central socialstyrelse kan forekomme rimelig. Men for det første er det meget forlangt, at folketinget skal tage stilling til den, når der først skal nedsættes et arbejdsudvalg, der skal finde ud af, hvordan den overhovedet skal fungere. Hvis man kommer med et lovforslag, må man da selv have gjort sig sine tanker om, hvordan loven skal fungere i praksis. Enhver ved dog, at det kræver meget nøje planlægning og fuldt kendskab til alle arbejdsopgaver, hvis man skal opbygge et moderne, rationelt arbejdende administrationsorgan — og administrationsorganer, der ikke arbejder rationelt, har vi i og for sig nok af. For det andet er sagen vel den, hvis vi skal børe lidt i det, at ministeren udmærket ved, at der er så mange uopklarede og uafklarede punkter i hele denne sag, at det overhovedet ikke kan ordnes på to måneder. Er sagen faktisk ikke den, hvis ministeren skal være helt oprigtig, at man udmærket godt ved, at det overhovedet ikke kan lade sig gøre, og at det, planerne går ud på, er i huj og hast at køre loven igennem for så her inden 1. april at komme med et nyt lovforslag, der udsætter den et år? Det tror jeg, og jeg vil meget gerne have et helt klart svar fra ministeren, om ministeren mener, dette skal sættes i værk 1. april. Så kan vi jo vende tilbage til det den 1. april, hvis det viser sig at gå anderledes.

Jeg vil nu komme med nogle principielle tanker om hele dette kompleks af problemer, som jeg altså regner med vi får god tid til at diskutere grundigt. Men samtidig må jeg beklage, at befolkningen skal ud at vælge nye amtsråd, uden at der har været givet den tilstrækkelig oplysning om, hvilken umådelig kompetence og indflydelse der bliver tillagt disse amtsråd, ikke mindst hvad angår befolkningens sociale sikring.

Den sociale forvaltning er nok den forvaltningsgren, der kommer tættest i berø-